

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Avukatların Menemen T Tipi Cezaevinde tutuklu ve hükümlülerle yaptıkları görüşmeler sonucunda;

Bu cezaevinde uzun süre kirli su problemi yaşandığı, yaklaşık iki yıl süren bu sorun için birçok kuruma tutuklu ve hükümlülerin mektup yazdıkları, en son İl Sağlık Müdürlüğünden teftişe gelindiğini belirtilmektedir. Suyun çok kirli akması nedeni ile sürekli musluk değişikliği yapıldığı, arıtma cihazı talep edildiğinde ise kendilerine “siz suçlusunuz” denildiği ifade edilmiştir. Teftişe gelinmeden bir ay kadar önce 1 günlük su kesintisi yaşandığı, sebebi sorulduğunda kazan temizliği yapıldığının söylendiğini, akabinde 3,5 gün su kesintisi yapıldığı sebebinin ise ana boruların değiştirilmesi olduğu belirtilmiştir. Bu değişim ve temizliklerden sonra teftiş için İl Sağlık Müdürlüğünden geldiği düşünülen bir kişinin odalarına girdiği, kendilerinin ise havalandırılmaya çıkartılarak gelen yetkili ile görüştürülmedikleri beyan edilmiştir. Görüldüğü kadarıyla yetkilinin herhangi bir örnek almadan geri dönüp gittiğini ifade edilmiştir.

Bu ziyaretten sonra idare tarafından kurum 2. müdürü C. A. bulundukları odada tamirat yapılacağı için eşyalarını toplamalarını istediğini, zorla götürüldüklerini ifade ettikleri (A-19) koğuşun pencerelerinde demir parmaklığın üstüne FENS teli geçirildiği, bu telin aralıklarının 0,5 cm kadar olduğu hava akışını dahi kestiği, gün ışığı girmediği, bunun kaldırılması gerektiğini defaatle idareden talep edildiği belirtilmiştir.

Ayrıca zorla götürüldükleri koğuşun 7 kişi için küçük olduğu, tuvalet lavabo ve banyonun aynı yerde olduğu için kullanıma uygun olmadığı, ortak alanın iki masanın sığamayacağı kadar küçük olduğu, telefon kabininin oda duvarının ortasına yerleştirildiği için alanın kullanımının daha zor olduğu, mutfak tezgahının üst kat merdiven boşluğunda yapıldığı için merdiven pisliğinin tezgaha döküldüğü, merdivenler yıkandığında suyun tezgaha aktığı, bu nedenlerle tadilatın sonra odalarına geri getirilmek istediklerini belirtmişlerdir. Ancak kurum ikinci müdürünün sadece odayı boşaltmaları gerektiğini, boşaltmadıkları takdirde zor kullanılacağını, her halükarda kendisinin görevini yapmış olacağını söylediği, batin bölgesinde ameliyathane olan arkadaşları Miro Çağlı'nın etrafı sarılınca arkadaşlarına zarar verilebileceği düşüncesi ile koğuş değişikliğini kabul ettiklerini anlatmışlardır.

Zorla götürüldükleri koğuşun duvarları temizlenmeden boyandığı için toz halinde döküldüğünü, fayansların temizliği için yaklaşık 10 lt çamaşır suyu kullanmak zorunda kaldıklarını, ortak alandaki telefon kabini nedeniyle kullanımda zorluk yaşadıklarını, ortak alanın 20 metrekare civarında olduğunu, üst katın bu alanın yarısı kadar olduğunu havalandırmanın ise 25 metrekare olduğunu ve en önemlisi **FENS tellerinin hala kaldırılmadığını beyan etmişlerdir.**

İdarenin sürekli keyfi davranışlarla uygulamalar yaptığını, kantinden alınan çamaşır suyu, yumuşatıcı gibi malzemelerin ayrı şeffaf bir şişeye boşaltılıp kutularının alındığını, neden yapıldığı sorusuna “içip intihar edebilirsiniz, içinde bir şey saklayabilirsiniz,” dediklerini ifade etmişlerdir. Yine kantinden alınan sigara sarma makinesinin demirinin söküldüğünü, bununla kendilerine zarar verebilecekleri söylendiğini beyan etmişlerdir.

Açık spor alanının zemininde çöküntüler olduğu, hatta obruk oluşacak şekilde engellerin olduğunu, bunun düzeltilmesi için defalarca sözlü ve yazılı başvuru yaptıklarını, ancak düzenleme yapılmadığını açıklamışlardır. Sözlü görüşmede düzenleme yapılmadığı takdirde suç duyurusu yapacaklarını söylediklerini, kurum ikinci müdürü C A 'un “*isterseniz onlar arkadan itti diye de yazabilirsiniz*” dediğini belirtmişlerdir. Mahpus Emre Yalçın'ın koşu yapmak isterken ayağının bu çukura gelip düştüğü ve bilek kemiğinin kırılması üzerine geçici olarak çukur ve boşluklara çakıl dökülüp üzerine yeşil halı yamandığını belirtmişlerdir.

Şimdiki koğuşlarında sıcak suyun sarı aktığını kurum ikinci müdürü C A 'un havaalanı gibi odada kalıyorsunuz dediğini, Mayıs ayından itibaren açık görüşlerde aileler ile yan yana oturmalarına müsaade edilmediğini, yine sözlü ve yazılı başvurularına cevap alamadıklarını, açık görüşlerde gardiyanların hem mahpuslara hem de ailelere dönük olumsuz tavırları, görüş yapılırken bilinçli bağırmaları, ellerinde tesbih sallayarak rahatsız ettiklerini, 9 ay önce yaşanan açık görüşte yaşanan gerginliğin fiziksel müdahaleye dönüştüğünü ve ailelere 10 ay görüş yasağı verildiğini beyan etmişlerdir.

Ciddi hastalığı (FMF-Böbrek Hastalığı) olan Mahpuslardan Harun Yakaç'ın tedavi amaçlı 19.09.2024 tarihinde Yeşilyurt Devlet Hastanesine için götürüldüğünü, hapishaneden kelepçeli şekilde 08:30'da çıkarıldığını, 09.30 – 10:00 saatleri arasında hastaneye vardıklarını, hastanede bulunan mahkum koğuşuna götürüldüğünde kelepçesinin açılmadığını, söz konusu tarihteki nöbetçi jandarmaya koğuşta bulunduğu sırada kelepçesinin çözülmesi gerektiğini söylemesi üzerine jandarmanın “*çözmüyorum, canım böyle istiyor, istediğin yere şikayet et*” şeklinde söylemde bulunduğunu, o günün nezaret nöbetçisi olarak bildiği kıvrıcık sarı saçlı hafif toplu beyaz tenli jandarmanın evrakları kontrol ettiğinde kendisinin siyasi mahpus olduğunu anladığını mahpusun karşısına geçip şarjörüne mermi taktığını bu şekilde tehdit ettiğini, koğuşta tek tutulduğunu, doktor karşısına saat 12.30 sularında çıkarıldığını sadece tedavi edilirken kelepçesinin çözüldüğünü, tedavi bittikten sonra tekrar kelepçelenerek hastane mahkum koğuşuna götürüldüğünü, hapishaneye saat 16:30 sularında vardıklarını ve **yaklaşık 8 saat kelepçeli kaldığını**, ellerinde uyuşma olduğunu ifade etmiştir.

Yapılan görüşmeler ve alınan bilgiler ışığında;

1. Şebeke suyunun kontrolü için İl Sağlık Müdürlüğünden gelen kişi, sulardan örnek almış mıdır?
2. Örnek alınmış ise yapılan laboratuvar incelemesinin sonucu nedir? İnceleme sonucu hakkında hükümlü ve tutuklulara bilgi verilmiş midir?
3. A-7 nolu odada herhangi bir tamirat yapılmış mıdır?
4. Sağlık Hakkını doğrudan etkileyen pencerelerdeki FENS telleri kaldırılmamasının sebebi nedir?
5. Sürekli keyfi uygulamalar ile yapılan aramaların amacı nedir?
6. Hasta mahpus (Harun Yakaç) tedavi amaçlı hastaneye götürülürken saatlerce kelepçeli bekletilmesinin, jandarma tarafından tehdit edilmesinin amacı nedir?
7. Mayıs ayından itibaren açık görüşlerde aileler ile yan yana oturmalarına müsaade edilmemesinin, gardiyanların yüksek sesle bağırıp tesbih sallayarak mahpusları ve ailelere dönük baskı ve tehditlerinin amacı nedir? İzmir'de başka herhangi bir hapishanede yaşanmayan söz konusu durumların Menemen Hapishanesinde yaşanmasının sebebi nedir?